

บทที่ ๒๓

จบภารกิจ

เวลาของผมในฐานะผู้บังคับหมวดปืนเล็กในสนามรบใกล้จะหมดลงแล้ว ซึ่งแนวทางการปฏิบัติที่กองทัพบกสหรัฐ ทำคือจะให้นายทหารอยู่ในสนามรบประมาณครึ่งหนึ่งของวาระในเวียตนามและเวลาที่เหลือให้ปฏิบัติหน้าที่อื่นในแนวหลัง หรือในที่ที่เสี่ยงอันตรายน้อยลง ผมได้รับการทาบทามให้ปฏิบัติหน้าที่ ณ ที่บังคับการกองพัน คือให้เลือก ๒ ตำแหน่ง แต่ผมคงไม่เลือกถ้าผู้บังคับบัญชาให้ผมเป็นคนตัดสินใจ เพราะลูกน้องผมยังต้องทำงานอยู่ที่ฐานต่อไปจนกว่าจะได้รับบาดเจ็บหรือเสียชีวิต พวกเขาไม่มีโอกาสเลือกแทนนายทหารอย่างผม ผมไม่สามารถจะเสแสร้งทำตัวให้ปกติได้ เมื่อรู้ทั้งรู้ว่าลูกน้องเรายังต้องเสี่ยงอันตรายอยู่ ผู้นำที่ดีต้องไม่ทิ้งลูกน้อง

แต่ธรรมเนียมปฏิบัติในเรื่องการหมุนเวียนนายทหารไปปฏิบัติหน้าที่ที่เวียตนาม กองทัพบกสหรัฐได้ทำมานานแล้วเพื่อให้นายทหารมีโอกาสได้รับประสบการณ์ในสนามรบเท่าเทียมกัน เพราะสหรัฐไม่ได้เข้าร่วมสงครามนานมากนักนับตั้งแต่สงครามเกาหลีจบสิ้นลง แต่่วงรอบในการหมุนเวียนนายทหารในเวียตนามทุก ๆ ๖ เดือน เกิดจากสมมติฐานว่าสงครามจะไม่ยืดเยื้อยาวนาน แต่ในความเป็นจริงสงครามเวียตนามเป็นสงครามที่ยืดเยื้อยาวนานที่สุดในประวัติศาสตร์สหรัฐไปเสียแล้ว และ

อะไรก็ตามที่กองทัพได้ตกลงใจปฏิบัติไปแล้ว รวมถึงการหมุนเวียนนายทหารไปรบ ก็เป็นเรื่องยากที่นายทหารตัวเล็ก ๆ อย่างผมจะแก้ไขอะไรได้

ผมได้กลายเป็นผู้บังคับหมวดที่มีประสบการณ์ในการรบมากที่สุด ในกองพันหรืออาจจะในกองพลน้อยไปแล้วในตอนนั้น และอัตราการสูญเสียของผู้บังคับหมวดในสนามรบก็มีสูงมาก ด้วยอายุของผมตอนนั้น และที่ตั้งของหมู่บ้านที่รับผิดชอบคือทรงแลม ซึ่งอยู่ในถิ่นของพวกเวียดกง ทำให้ผมได้รับประสบการณ์สงครามอย่างมาก

ตลอดต้นเดือนธันวาคมมีข่าวลือว่าจะมีผู้บังคับหมวดคนใหม่มาแทนผม แต่ผมก็ไม่สนใจเพราะผู้บังคับกองร้อยเพิ่งย้ายออกไป และมันอาจจะเป็นเหตุผลให้ผมอยู่ที่นี้ได้ยาวนานขึ้น แต่ผู้บัญชาการกองพลน้อยได้เสนอชื่อผมเป็นนายทหารคนสนิทแทนคนเก่า คือนายพลส่วนมากมักชอบเอานายทหารเด็ก ๆ ที่เพิ่งผ่านประสบการณ์ในการรบไว้ใกล้ตัว เพราะว่าสามารถให้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับสนามรบได้ดี เป็นต้นว่า ทหารในสนามคิดอย่างไร เป็นต้น ท่านนายพลคงคิดว่าผมเหมาะกับตำแหน่งนี้มาก และดูเหมือนผมจะไม่มีทางเลือกมากนัก แต่ผมก็ยังมีความอยู่บ้างเล็กน้อยเพราะนายทหารคนสนิทคนปัจจุบันยังไม่พร้อมจะย้ายออกไป

ในตอนเช้าของวันคริสต์มาส ผมเรียกทหารทั้งหมดมารวมกัน ในคืนก่อนหน้าผมไม่ได้ให้ทหารออกไปลาดตระเวนเพราะอยู่ในช่วงหยุดยิงชั่วคราว ผมมองไปที่ลูกน้องทั้งหมด มีหลายคนที่เคยร่วมฉลองในวันขอบคุณพระเจ้าและหายหน้าไปโดยไม่ได้กลับมา และแทบทั้งหมดที่หายหน้าไปไม่มีใครได้กลับไปสหรัฐ เพราะทำหน้าที่ได้ครบเทอม และยังมีอีก ๓ คนที่บาดเจ็บ นอกจากคิลลิแกน เทเลอร์ และเจมส์แล้ว

ยังมีคนได้รับบาดเจ็บอีก ๓ คน เสียชีวิต ๒ คน และการสูญเสียก็ยังคงเกิดขึ้นอยู่ต่อไป

เมื่อลูกน้องผมนั่งลง หรือยืนก้มตัวอยู่รอบ ๆ ผม ผมก็อธิบายและขอพรจากพระเจ้าให้ท่านคุ้มครองลูกหลานของท่านให้ปลอดภัยและให้ครอบครัวของพวกเขาปลอดภัยด้วย ถึงแม้บรรยากาศจะไม่เหมือนวันคริสต์มาสแต่ก็ดีกว่าไม่มีอะไรเสียเลย จากนั้นผมก็บอกให้ลูกน้องพักผ่อนเอาแรง เพราะตลอด ๒๔ ชั่วโมงที่ตกลงกันว่าจะหยุดยั้งทั้ง ๒ ฝ่าย พวกข้าศึกคงเตรียมการบางอย่างไว้รอเล่นงานพวกเราอยู่ และเมื่อครบ ๒๔ ชั่วโมง เราต้องทำงานให้มากขึ้นเพื่อเตรียมรับมือ

แต่ผมคิดผิดนัด ข้าศึกไม่สนใจประเพณีของพวกเราเกี่ยวกับคริสต์มาสแม้แต่น้อย สิ่งที่พวกมันมอบให้ในวันนั้นคือลูกระเบิด ในขณะที่จ่าพลโลแมนและผมกำลังเตรียมทำอาหารมื้อพิเศษในเวลา ๑๑๐๐ ข้าศึกก็ยิงกระสุน ค. เข้ามา ลูกระเบิด ๑ ลูกจากทั้งหมดที่ยิงเข้ามา ๕ ลูกก็ตกลงมาใกล้ ๆ ที่พวกเราอยู่แต่ไม่มีใครเป็นอะไร และทุกคนก็พุ่งหลบลงไปในหลุมกันและพยายามมองหาว่าลูกระเบิดมันมาจากไหน ปรากฏว่าระเบิดทั้ง ๕ ลูกไม่ได้ทำความเสียหายแก่พวกเรามากนัก ผมปล่อยให้พลโลแมนเตรียมอาหารไปตามปกติ ส่วนผมนำลูกน้อง ๑ หมู่ปืนเล็กออกไปทำการไล่ล่าหาที่อยู่ของข้าศึกและทำให้ข้าศึกถอยออกไป ในตอนบ่าย จ่าพลโลแมนนำกำลังอีก ๑ หมู่ปืนเล็กออกไปลาดตระเวน ในขณะที่ผมพักผ่อนอยู่ในฐาน และถึงแม้ว่าข้าศึกจะไม่สนใจเรื่องวันคริสต์มาสของเราแต่ผมและลูกน้องก็สามารถพักผ่อนได้บ้างตามอัตภาพ ตกบ่ายแก่ ๆ พวกเราโดนโจมตีอีกเป็นครั้งที่ ๓ และ ๔ และการพักผ่อนในวันพิเศษก็เป็นอันสิ้นสุด ที่ร้ายไปกว่านั้นกองร้อยวิทยุมาแจ้งว่าข้าศึกประมาณ ๑ หมู่ปืนเล็กได้ยิงเข้ามา ณ ที่บังคับการกองร้อยและ

ถอนตัวไปทางทิศใต้ หน้าที่ของพวกเราคือต้องสกัดกันไว้ให้ได้

ผมนำกำลังประมาณ ๑ หมู่ปืนเล็กเพิ่มเติมกำลังเคลื่อนที่ออกไปทางทิศเหนือ แล้ววางกำลังเพื่อซุ่มโจมตีแบบเร่งด่วน ข้าศึกไม่ปรากฏตัว และเนื่องจากเหลือเวลาอีกแค่ ๕๐ นาทีก็จะหมดแสงสว่าง ผมจึงพาลูกน้องเดินกลับฐาน แต่อ้อมไปทางทิศตะวันตกก่อนเพื่อไม่ให้ย่นรอยเดิม

พวกเราเดินไปถึงลำธารสายหนึ่ง ผมตัดสินใจข้ามโดยใช้สะพานที่ขาวนา ๒ คนที่ทำงานอยู่ด้านหน้าเพิ่งจะข้ามไป เพราะมันน่าจะปลอดภัยจากกระเบิด อีกอย่างยังเป็นวันคริสต์มาสอยู่ ผมไม่อยากให้ลูกน้องเครียดจนเกินไป แต่ผมก็ไม่ประมาท ใช้วิธีข้ามทางยุทธวิธีคือมีการระวังคุ้มกันเสมอ

ในขณะที่คนสุดท้ายกำลังข้าม เวียดกงคนหนึ่งก็โผล่ขึ้นมาจากใต้น้ำพร้อมทั้งยกปืน เอเค-๔๗ ยิงใส่พวกเรา แต่กระสุนพุ่งสะเปะสะปะไม่ถูกใคร แต่ทหารคนสุดท้ายที่ข้ามด้วยการเดินถอยหลังก็ยิงปืน เอ็ม-๑๖สวนไป แต่ก็ไม่ถูกเช่นกัน และเวียดกงคนนั้นก็ดำน้ำหนีไป

พวกเรางมมาก มันเหมือนกับกำลังต่อสู้กับเรือดำน้ำ ข้าศึกมาจากจุดไหนและจะไปไหนไม่มีใครรู้ แต่ที่แน่ ๆ คือมันวางแผนหลบหนีเอาไว้ก่อนแล้ว ผมกระโดดลงไปใต้น้ำและพบว่ามันลึกลงถึงระดับหน้าอก ในเมื่อไม่สามารถใช้ปืนยิงได้ ผมจึงตัดสินใจวางระเบิดมือไปที่จุดที่เวียดกงคนนั้นดำน้ำหายไป ลูกแรกไม่ระเบิด ผมขว้างไปอีกลูก คราวนี้ระเบิดขึ้นทั้งสองลูกและทำให้ต้นไม้ใหญ่ที่อยู่บนฝั่งล้มลงมาเกือบจะทับผม มันคงดูตลกถ้าไม่มีอะไรเกิดขึ้นต่อจากนี้ แต่แล้วร่างของเวียดกงคนนั้นก็โผล่ขึ้นมาจากน้ำเหมือนปลาที่ถูกอัดจากแรงระเบิด ที่ใบหน้าของมันไร้บาดแผล แต่กลายเป็นสีเขียวซ้ำ

ลูกน้องผมคนหนึ่งตรวจเจอทางเข้าที่อยู่ใต้พื้นที่เวียดกงคนนั้นมุดเข้าไปและในทางเข้านั้นก็ทำเป็นที่อยู่ของคนหนึ่งสามารถเข้าไปผูกเปลนอนได้ ต้องยอมรับในความกล้าหาญและอดทนของเวียดกงคนนี้นะมากที่จุดตะเกียงในอุโมงค์เล็ก ๆ นั้นเพื่อรอคอยโอกาสที่จะได้จูโจมพวกเรา พวกเราแบกเขาไปที่หมู่บ้านทรงแลม เพื่อให้ร่างของเขาได้รับการฝังอย่างถูกต้องจากเพื่อนร่วมชาติ ในช่วงเย็นของวันพวกเราถูกจูโจมตีอีกครั้ง กระสุนวิถีโค้งของข้าศึก จะว่าไปแล้ววันคริสต์มาสของพวกเราแทบจะไม่มี ความหมายเลย และหลังเที่ยงคืนพวกเราก็ก่อออกไปลาดตระเวนอีกเป็น ครั้งแรกหลังจากหมดหวังของการหยุดยิงชั่วคราว

เป็นที่ชัดเจนว่าข้าศึกกำลังเตรียมการที่จะบุกพวกเราอีกครั้ง และการข่าวก็เตือนว่าให้พวกเราระวังการโจมตีจากเวียดกงประมาณ ๑ หรือ ๒ กองร้อย และจะมีกำลังสมทบจากทหารเวียดนามเหนือด้วย อย่างไรก็ตาม หมวดของผมจะไม่ได้รับกำลังเพิ่มเติม เพราะข้าศึกได้ทำการ กัดต้นตลอดทั้งพื้นที่ หมวดลาดตระเวนของกองพันถูกจูโจมโดยไม่รู้เนื้อ รู้ตัวจากหน่วยแซปเปอร์ข้าศึกที่เปิดทางให้กำลังส่วนใหญ่บุกลุยเข้าไปถึง ในฐาน กำลังส่วนใหญ่ของหมวดถูกฆ่าตายหรือบาดเจ็บ แต่ตัวผู้หมวด และกำลังอีกส่วนหนึ่งรอดมาได้ ต่อมาเขาก็ถูกย้ายไป แต่มันก็ไม่ช่วย อะไรสำหรับการสูญเสียที่เกิดขึ้นไปแล้ว

ผมไม่ได้กังวลมากนักในเรื่องกำลังเพิ่มเติมจากหน่วยเหนือ เพราะมั่นใจในความสามารถของหมวดที่จะต้านทานการโจมตีขนาดใหญ่ เอาไว้ได้ トラบใดที่เราไม่ทำอะไรไว้ ๆ ผมรอคอยด้วยการใช้การลาดตระเวน อย่างรุกรบเพื่อเป็นการป้องกันมิให้ข้าศึกรวมกำลังเข้าประชิดเราได้ง่าย ๆ และในฐานของเราจะมีการเข้มงวดด้านวินัยในการเตรียมการตั้งรับเป็น อย่างดี ไม่มีทาง ผมมั่นใจว่าข้าศึกจะไม่สามารถบุกฐานเราได้ง่าย ๆ

แต่ผมประเมินจิตใจข้าศึกต่ำไป บางทีความเห็นต่างทางการเมืองก็ทำให้มนุษย์ทำอะไรที่เกินกว่าจะคาดการณ์ได้ในแง่มนุษยธรรม และท้ายที่สุดพวกเราก็ต้องเสียหมู่บ้านทองแลม

คืนวันที่ ๒๘ ธันวาคมดูผิวเผินก็ไม่ต่างอะไรจากคืนอื่น ๆ ผมส่งชุดลาดตระเวนตอนกลางคืนออกไปตามปกติ พร้อมกับตรวจความพร้อมของฐานในการตั้งรับ เวลาประมาณ ๒๐๐๐ - ๒๒๐๐ ผมจึงรีบเอาแรงส่วนจำแลลโลแมนคอยดูแลความเรียบร้อยของลูกน้องในฐาน เวลา ๒๒๒๐ ผมเช็กยอดลูกน้องที่เพิ่งกลับเข้ามาจากการลาดตระเวน ถึงแม้ว่าลูกน้องชุดที่ออกไปจะรายงานว่าไม่พบอะไรผิดปกติ แต่ผมก็ตัดสินใจออกไปกับชุดลาดตระเวนชุดใหม่ในเวลาประมาณเที่ยงคืน ระหว่างที่รอผมก็คุยกับทหารใหม่ที่ชื่อมาร์ค คลีเมนซ์ จากเมืองดิมอยน์ รัฐไอโอวา ซึ่งทำหน้าที่เป็นพลปืนกล คลีเมนซ์เป็นคนพูดเสียงเบาและดูเหมือนจะชอบหน้าที่ที่รับผิดชอบ และรู้สึกไม่ประหม่ากับการกิจแรกนี้เลย ด้วยความมั่นใจว่าคงไม่มีอะไรเกิดขึ้น ผมสงบนิ่งและมองไปที่หมู่บ้านทองแลม ไม่มีแสงไฟให้เห็น ไม่มีเสียงพูดคุย มันช่างสงบอะไรเช่นนี้ มันเหมือนกับเมืองเบธเลเฮมที่ผมจินตนาการตอนเป็นเด็กไม่มีผิด กระทั่งหมอกฟ้าผ่าที่ใช้เป็นที่พักพิงของผู้คนและวัวควายที่ชาวบ้านเลี้ยงไว้ใช้งานกลางแจ้งใต้ดวงดาวช่างเป็นภาพที่สงบและสวยงาม ผมหันไปคุยกับคลีเมนซ์ ขณะนั้นเวลาใกล้จะถึง ๒๓๐๐ แล้ว อีกไม่นานหมู่บ้าน ๒ ก็จะออกไปลาดตระเวน

จู่ ๆ ก็เกิดระเบิดที่กระโจมหลังหนึ่งในหมู่บ้านเสียงดังสนั่น ไฟลุกโชนช่วงไปทั่ว “โอ้พระเจ้า” คลีเมนซ์ร้อง และมองไปที่หมู่บ้านจากบังเกอร์กระสอบทรายที่เขาอยู่ นี่เป็นครั้งแรกที่เขาได้เห็นสงครามกับตาตัวเอง “กัมหัวลงคลีเมนซ์” ผมเองก็กัมหลบลูกกระสุนและสะเก็ดระเบิดที่อาจจะมาทางพวกเรา ผมได้ยินจำแลลโลแมนตะโกนบอกให้ลูกน้อง

เตรียมพร้อมรับมือการโจมตีที่จะตามมา เสียงระเบิดดังขึ้นอีกหลายลูก พร้อมทั้งเสียงปืนกล พวกเราพยายามมองหาว่าเสียงมาจากทิศไหน “จ่าแฟลโลแมน พวกมันยิงใส่อะไร” ผมตะโกนถาม “ผมมองไม่เห็นอะไรเลย”

เสียงแฟลโลแมนตะโกนตอบกลับมา แต่ถูกกลบด้วยเสียงระเบิดจนฟังไม่ถนัด แต่ผมไม่จำเป็นต้องรอคำตอบจากแฟลโลแมนแล้ว เมื่อเห็นผู้หมวดต่างจากกองกำลังของรัฐบาลเวียดนามได้วิ่งมาทางฐานเรา พร้อมกับขอเข้ามาในฐาน

“โอ้พระเจ้า” ผมร้องออกมา “พวกมันกำลังทำลายหมู่บ้าน” นี่มันเป็นการสังหารหมู่ชัด ๆ หนานกำลังถามหมวดต่างอย่างตื่นเต้นต่างทั้งลูกน้องมาหาเรา แต่พวกเขาไม่ใช่เป้าหมายของการโจมตี พวกเวียดนามบุกเข้ามาทางทิศตะวันออกของหมู่บ้าน พวกมันบุกไปตามกระท่อมทีละหลัง โยนระเบิดเข้าไปและยิงทุกสิ่งทุกอย่างที่เคลื่อนไหว

ผมนึกภาพแล้วรู้สึกสยอง หมู่บ้านกำลังจะกลายเป็นสนามรบที่ผ่านมามีผมพยายามเลี่ยงไม่ให้เกิดเหตุการณ์แบบนี้ถึงแม้ว่าจะเสี่ยงด้วยชีวิตของพวกเราเองก็ตาม แต่คืนนั้นผมเลี่ยงไม่ได้ ถึงอย่างไรข้าศึกก็จะทำลายหมู่บ้านให้สิ้นซาก ผมจะต้องรบกับข้าศึกในที่ที่พวกมันเลือก หรือไม่ก็มองมันทำลายหมู่บ้านทีละส่วน ๆ อยู่ห่าง ๆ ยุทธวิธีของพวกมันฉลาดมาก ผมจะเป็นไอ้โง่ถ้าผมออกไปสู้กับมันที่นั่น แต่ถ้าผมอยู่เฉย ๆ ผมก็เป็นไอ้ระยำตัวหนึ่งเหมือนกัน

“จ่าแฟลโลแมนเหลือหมู่ที่ ๓ ไว้ที่ฐานและมากับผม พวกเราจะตีโต้ตอบเข้าไปในหมู่บ้านในอีก ๒ นาที”

เราไม่มีเวลาขอรับการสนับสนุนกระสุนส่องสว่างจากกองพันกำลัง ๒ หมู่ปืนเล็กและกองบังคับการหมวดกำลังคุกเข่าอยู่ตรงช่องทางออกขณะที่ผมออกคำสั่งท่ามกลางเสียงปืนและเสียงหวีดร้องมาจากหมู่บ้าน “ผลักดันพวกเวียดนามออกไปจากหมู่บ้านให้เร็วที่สุดระวังอย่ายิงชาวบ้าน สังเกตให้ดีเพราะพวกเขาไม่มีอาวุธ ทหารรัฐบาลเวียดนามได้อาจจะสู้ ให้พวกเราใช้ดุลพินิจเอาเอง”

ผมตบพลุส่องสว่างด้วยฝ่ามือ แพลโลแมนตบพลุลูกที่สองตามพวกเราร่วงออกไปที่หมู่บ้านขณะที่พลุลอยขึ้นไปบนท้องฟ้า ภาพแรกที่เห็นน่าสยดสยองเหลือเกิน ผู้หญิงคนหนึ่งกำลังอุ้มลูกที่ไม่มีศีรษะผ่านผมไปโดยที่ตัวเธอเองก็แขนซ้ายเกือบจะขาด ข้างหลังมีเวียดนาม ๒ คนกำลังจะยิงเธอ ด้วยความโกรธผมยิงใส่พวกมันเข้าที่หน้าจันหล่มลง

หมู่ที่ ๑ เคลื่อนที่ผ่านผมไป ในขณะที่หมู่ที่ ๒ ที่นำโดยจ่าแพลโลแมนบุกขึ้นไปทางซ้าย แสงไฟไหม้จากกระตอมบ่งบอกได้ว่าพวกเวียดนามได้ทำอะไรลงไป มีเด็กผู้หญิง ๒ คนวิ่งมาที่ผมทั้งน้ำตา มองเพียงแวบเดียวก็รู้ว่าพวกเธอได้รับบาดเจ็บจากสะเก็ดระเบิด

“มาอยู่ข้างหลังนี้และก้อย่าไปไหน” ผมตะโกนบอกเด็กทั้งสองคนเป็นภาษาอังกฤษและเวียดนามผสมกัน

ภารกิจของพวกเวียดนามในคืนนี้คือ การฆ่าชาวบ้านให้ได้มากที่สุดและดูเหมือนพวกมันจะทำสำเร็จ แต่พวกมันไม่คิดว่าเราจะเข้ามาปะทะแบบซึ่ง ๆ หน้า ในช่วงเวลาแวบเดียวที่พวกมันสับสน เราจึงได้เปรียบ

แต่กำลังในส่วนที่สองปรับตัวได้ทัน และหันมายิงใส่เรา พลปืนเล็กของเราคนหนึ่งถูกกระสุน เอเค-๔๗ จนมือเหล็ก คนที่สองถูกสะเก็ดระเบิดที่สะโพกซ้ายจนกระดูกแตก แต่เรายังคงบุกเข้าไปเพื่อฆ่าพวกมัน

ผมสั่งให้จำพลโลแมนปรับรูปขบวนหมู่ที่ ๒ ให้ขึ้นมาเคียงข้างกับหมู่ที่ ๑ เพื่อให้ง่ายต่อการควบคุมและเพื่อป้องกันการยิงกันเอง ทหารที่รอดชีวิตจากหมวดทหารของรัฐบาลเวียดนามได้มาร่วมสมทบกับเรา

ท่ามกลางกลุ่มควันและเปลวไฟ มีผู้หญิงคนหนึ่งอุ้มลูกชายในอ้อมกอดและวิ่งมาหาเรา เธอส่งร่างของเด็กให้ผมเพื่อให้ช่วย ร่างของเด็กพับงอเป็นสองท่อนและเด็กได้เสียชีวิตไปแล้วโดยมีรอยแผลลึกที่กลางหลัง ผมจ้องหน้าเธอพร้อมกับบอกว่า “เอาไว้อ่อนนะ เดี่ยวผมจะมาช่วยคุณ”

พวกเราผลักดันเข้าศึกไปจนถึงชายขอบของหมู่บ้าน ตอนนี้ประมาณ ๑ ใน ๔ ของหมู่บ้านถูกไฟไหม้ และทหารอเมริกันอีก ๑ คนถูกยิงเข้าที่หน้าอกทะลุปอดเสียชีวิตทันที แต่เราทำเอาพวกมันถึงกับหลังหัก ศพของพวกเวียดนามนอนอยู่เกลื่อนกลาด โดยเฉพาะบริเวณลวดหนาม

ผมส่งหมู่ที่ ๑ ออกไปไล่ติดตามเข้าศึกเลยหมู่บ้านออกไปเป็นระยะทางกว่า ๓๐๐ เมตร ส่วนผมกับลูกน้องที่เหลือมาดูแลหมู่บ้านทรงแลมที่อยู่ใต้อาพที่ไฟไหม้ ผู้บาดเจ็บและเสียชีวิตนอนเกลื่อนไปหมด ผู้ที่รอดชีวิตต่างก็ร้องไห้อย่างน่าเวทายนัก เด็ก ๆ ต่างก็ร้องไห้บ้างก็กอดกัน บ้างก็ร้องหาพ่อแม่หรือป้าตายาย มีผู้หญิงคนหนึ่งอุ้มลูกที่เสียชีวิตและมีขาข้างเดียว ผมเห็นแล้วต้องชบครามแล้วหันหน้าไปทางอื่น

งานที่ผมต้องทำหลังจากนี้แทบจะเป็นไปโดยอัตโนมัติ อันดับแรกคือ ค้นหาให้ทั่วทั้งหมู่บ้านเพื่อหาเข้าศึกที่อาจหลงเหลืออยู่ อันดับสองคือการรวบรวมผู้บาดเจ็บเพื่อรับการรักษา อันดับสาม ต้องวางแผนมาตรการเพื่อ

ให้มั่นใจว่าข้าศึกจะไม่ย้อนรอยกลับมาโจมตีพวกเราที่หมู่บ้านและที่ฐาน ซึ่งมีกำลังแค่หิบบมือเดียว ในใจผมคิดวางแผนสำหรับสิ่งที่จะต้องทำอยู่ตลอด แต่ลึก ๆ แล้วผมรู้สึกโกรธจัด เพราะสิ่งเลวร้ายที่สุดได้เกิดขึ้น พวกเวียดนามได้โจมตีหมู่บ้านตรง ๆ สังหารชาวบ้านซึ่งอาจเป็นญาติตัวเองไปมากมาย มันไม่น่าเชื่อว่าจะเกิดขึ้นแต่ก็เกิดขึ้นแล้ว ข้าศึกจะตายไปเท่าไรไม่สำคัญ แต่ที่แน่ ๆ หมู่บ้านทองแลมกลายเป็นความพ่ายแพ้ของพวกเราไปเสียแล้ว พวกเราชาวอเมริกันเข้ามาต่อสู้เพื่อวัตถุประสงค์ที่จำกัด แต่พวกเวียดนามต่อสู้เพื่อวัตถุประสงค์ทางการเมืองที่มีข้อจำกัดน้อยกว่าแน่นอนว่าถ้าเป็นอย่างนี้พวกเราแพ้ตั้งแต่เริ่มรบแล้ว

หมู่บ้านทองแลมได้กลายเป็นเป้าหมายของพวกเวียดนามมานานแล้ว สำหรับชาวอเมริกันและรัฐบาลเวียดนามใต้ หมู่บ้านนี้คือตัวแทนอำนาจของสหรัฐ และเวียดนามใต้ในจังหวัดเล็ก ๆ ที่ชื่อบินดิน ซึ่งก่อนหน้านี้เคยอยู่ภายใต้อิทธิพลของพวกคอมมิวนิสต์เวียดนาม สำหรับพวกเวียดนาม การที่หมู่บ้านนี้ยังตั้งอยู่ได้เท่ากับเป็นการดูหมิ่นศักดิ์ศรีของพวกมัน ซึ่งได้ควบคุมพื้นที่ส่วนใหญ่ของตำบลแหมควานไว้ได้แล้ว トラบไตที่หมู่บ้านทองแลมยังตั้งอยู่ได้ มันจึงไม่ต่างกับก้างขวางคอพวกเวียดนาม

ผมรู้ตั้งแต่แรกแล้วว่าคนในหมู่บ้านบางส่วนฝึกฝืนพวกคอมมิวนิสต์เวียดนาม แต่ก็เพียงบางส่วนเท่านั้น ไม่ใช่ทั้งหมด และสำหรับพวกเวียดนามบางคน พ่อแม่ลูกและภรรยาที่อยู่ในหมู่บ้านนี้ด้วย ผมจึงคิดว่าที่นี่เป็นที่สำหรับหลบภัยหรือที่อยู่ปลอดภัยที่สุดสำหรับทั้งสองฝ่าย และหน้าที่ของหมวดผมก็คือรักษาหมู่บ้านนี้ไว้ให้นานที่สุด ซึ่งพวกเราก็ทำหน้าที่ได้อย่างดีที่สุด และเมื่อมีหน่วยทหารของรัฐบาลเวียดนามใต้มาประจำอยู่ด้วย มันก็ยิ่งแสดงออกในเชิงสัญลักษณ์ที่ชัดเจนมากยิ่งขึ้น

ฐานของผมได้กลายเป็นเป้าหมายการโจมตีจากพวกเวียดกงมาตลอดเพราะพวกเราทำให้หมู่บ้านดำรงอยู่ได้ ถ้าพวกเราตายไป หมู่บ้านก็อยู่ไม่ได้ แต่ถึงกระนั้นพวกเราชาวอเมริกันเป็นแค่เป้าหมายรอง ส่วนเป้าหมายหลักคือหมู่บ้านทองแลม ถ้าชาวบ้านถูกฆ่าตายหมดก็ไม่มีหมู่บ้านอีกต่อไป ผมเพิ่งจะมาเข้าใจเรื่องราวแบบนี้ก็ตอนนี้นี่เอง

ผมไม่เคยคิดว่าข้าศึกจะกล้าใช้มาตรการแบบนี้ การโจมตีหมู่บ้านก็เท่ากับเป็นการจงใจฆ่าญาติ ๆ ของตัวเอง ในสมรภูมิต่อสู้ที่เกิดขึ้นในหมู่บ้านมันยากมากที่จะแยกแยะว่าใครฝึกฝฝ่ายใด ผมเห็นเด็ก ๆ ในหมู่บ้านทุกวัน พวกเขาก็เหมือนกับเด็ก ๆ ทั่วไปบนโลกใบนี้ ผมไม่สามารถทำร้ายพวกเขาได้ แค่คิดก็ไม่ควรแล้ว

แต่สิ่งที่ผมคิดไม่ใช่สิ่งที่ข้าศึกคิด แม้ผมจะพยายามเข้าใจพวกมันหรือพยายามจะคิดอย่างที่พวกมันคิด แต่คิดอย่างไรก็ไม่มันเข้าใจ

ทองแลมมีคนตายมากกว่าคนรอด และคนบาดเจ็บยิ่งมากกว่าคนตายเป็นสองเท่า พอรุ่งเช้าชาวบ้านที่รอดชีวิตก็อพยพออกไป พวกเขาไปแต่เฉพาะสิ่งของที่เหลืออยู่ แต่ละคนเดินไปอย่างเชื่องช้า ผ่านศพที่นอนเกลื่อนกลาดไปอย่างเฉยเมย สายตามองไปข้างหน้าอย่างไร้ความรู้สึก พวกเขาคงคาดหวังว่าสถานที่ที่จะไปคงจะมีความรุนแรงน้อยกว่านี้ ตอนนี้มีแต่เฉพาะญาติของผู้เสียชีวิตเท่านั้นที่อยู่เพื่อจัดการเกี่ยวกับศพเสียก่อน

ผมยืนอยู่ข้าง ๆ ห่องน้ำที่เคยใช้และก็จะอายุทุกครั้งที่มีคนเดินผ่านไปมา วันนี้ผมละอายใจที่ไม่สามารถคุ้มครองพวกเขาได้ เด็กผู้หญิงที่มีแขนข้างเดียวเดินผ่านไป เป็นเด็กคนเดียวกันที่ได้รับบาดเจ็บเพราะบาร์น ผมคิดว่าสายตาสายตาที่เธอมองนั้นเต็มไปด้วยความท้าทาย เด็ก ๆ กำพร้าที่

หญิงชราเคยดูแลก็เดินผ่านไป แต่สายตากลับก้มมองต่ำและเล็งที่จะสบตาผม ส่วนผู้หญิงที่หนานเคยชอบก็เดินผ่านไปพร้อมกับแม่ที่อายุมากแล้ว ส่วนหนานก็ไม่ได้สนใจมอง เขาได้แต่สูบบุหรี่และดื่มน้ำเพื่อชงกาแฟ

บรรยากาศภายนอกหมู่บ้านโดยเฉพาะที่ทุ่งนาและไร่มันฝรั่งดูสงบเงียบน่าอยู่ แต่กลิ่นของความตายทำให้บรรยากาศดูเศร้าหมองลงไปนิดตา

ตลอดช่วงเช้าชาวบ้านยังคงทยอยออกจากหมู่บ้านและพอสาย ๆ ของวันหมู่บ้านก็กลายเป็นหมู่บ้านร้างทันที การตั้งอยู่ของหมวดทหารอเมริกันก็ดูจะไม่มี ความหมายอะไร บ่อน้ำที่ผู้ใหญ่บ้านถูกยิงก็ถูกปล่อยให้ร้างและพื้นดินรอบ ๆ ก็ยังเต็มไปด้วยเลือดจากเมื่อคืน หลังคาสังกะสีที่หมวดโอไบรอันเพื่อนผมจากเวสต์พอยต์ได้ช่วยลากมาซ่อมแซมหมู่บ้านส่งเสียงดังกรอบแกรบบนโครงสร้างที่ถูกไฟไหม้ ที่นั่นไม่มีทรงแลมอีกแล้ว

พวกเรายังคงเดินลาดตระเวนพื้นที่ต่อไปอีกสองสามวัน มันเป็นการปฏิบัติด้วยความเคยชิน ผมรู้สึกว่สิ่งที่เราทำมันว่างเปล่า ไม่ได้มีความหมายอะไร แต่ก็ไม่ได้พูดเรื่องความรู้สึกนี้กับใคร ผมคิดว่าเมื่อคนเราจะทำอะไร เขาจะต้องเชื่อว่าสิ่งที่ทำนั้นมีความสำคัญ ผู้นำที่ดีต้องคิดในเชิงบวกเสมอ